

Biologija

4. Doti dažādi jēdzieni no temata "Segsēķļu vairošanās". Uzrakstiet tiem analogas nozīmes jēdzienus no temata "Dzīvnieku vairošanās"! Atsevišķi jēdzieni ir lieki. (6 punkti)

Izmantojamie jēdzieni: pārošanās, hermafrodīts, šķirtdzimumu dzīvnieks, sēklinieks, olnīca, ola, spermatozoīds, olšūna, pumpurošanās, olas dzeltenums.

Spermijs – Putekšnīca –

Dzīvdzimumu zieds – Sēkla –

Sēklotne – Veģetatīvā vairošanās –

5. Izlasiet darba pielikumā tekstu par abortiem!

Sabiedrībā valda diametrāli pretēji viedokļi par abortu veikšanas nepieciešamību un pieļaujamību. Aborts ir dabiska vai mākslīga grūtniecības pārtraukšana, kuras rezultātā auglis iet bojā. Spontānais aborts ir grūtniecības dabiska izbeigšanās, kuru visbiežāk izraisa ģenētiski augļa defekti. Mākslīgais aborts tiek izdarīts ķirurģiski vai kīmiski. Latvijā pēc sievietes lūguma mākslīgo abortu legāli drīkst veikt līdz 12 grūtniecības nedēļai, ja vien tas neapdraud grūtnieces dzīvību, bet izvarošanas vai smagu medicīnisku komplikāciju gadījumā, ja apdraudēta mātes vai bērna dzīvība un veselība, – līdz 22. nedēļai.

Abortu var izmantot tikai galējas nepieciešamības gadījumā, jo tas atstāj nelabvēlīgas sekas uz sievietes organismu. Piemēram, var iestāties neauglība, tiek traucēta iekšējās sekrēcijas dziedzeru darbība.

Uzrakstiet 6 argumentus par vai pret abortu veikšanu! Pamatojiet tos! Argumentu skaits abās pusēs var būt atšķirīgs. (6 punkti)

Par	Pret
.....

6. Aplūkojiet darba pielikumā paparžu attīstības cikla shematisko attēlu! Norādiet, kuri no dotajiem apgalvojumiem par paparžu attīstības ciklu ir pareizi, kuri – nepareizi! (7 punkti)

Nr.p.k.	Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi
1.	Paparžu sporu veidošanās notiek uz paparžu lapām		
2.	Sporai dīgstot, izaug paparžu pirmādīglis – protallījs		
3.	Protallījs ir paparžu bezdzimumpaaudze – sporofīts		
4.	Olsūnas un spermatozoīdi veidojas uz protallīja		
5.	Papardēm olšūnas un spermatozoīdi veidojas uz viena gametofīta		
6.	Pēc apaugļošanās no zigotas veidojas jauns sporofīts		
7.	Paparžu attīstības ciklā dominē (pati paparde ir) sporofīts		

